

4.8.5. Společenskovědní seminář

Předmět společenskovědní seminář v septimě a oktávě rozšiřuje znalosti z oblasti společenských věd – psychologie, politologie, právo, sociologie a filosofie. V septimě je náplní semináře také výuka mediální gramotnosti. Nedílnou součástí předmětu je nácvik praktických sociálních a občanských dovedností, využití a zapojení se do aktuálních projektů, návštěvy kulturních programů a besed, které mohou rozšířit obzor společenských věd.

A) Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V septimě a oktávě – 2 hod. týdně.

Výuka probíhá v mateřských učebnách, v multimediálních učebnách a v terénu.

Organizační formy a metody práce jsou voleny podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- vyučovací hodina – skupinové vyučování, samostatná práce, diskuse, výklad
- reprodukce textu, soutěže, testy, dramatizace, projekty, video
- besedy

B) Výchovné a vzdělávací strategie

jsou totožné se strategiemi vyučovacího předmětu Základy společenských věd.

SEPTIMA - DOTACE: 2, VOLITELNÝ (VOLITELNÝ BLOK)

PSYCHOLOGIE	
výstupy	učivo
☐ popíše hlavní etapy vývoje psychologie jako vědy a uvede jejich klíčové představitele ☐ srovnává základní psychologické směry a rozpoznává jejich přístupy k výzkumu lidské psychiky ☐ přiřadí typické metody k jednotlivým psychologickým směrům a vysvětlí jejich využití v praxi ☐ analyzuje silné a slabé stránky různých psychologických přístupů ☐ kriticky hodnotí význam jednotlivých psychologických přístupů pro současné poznání člověka	☐ dějiny psychologie ☐ psychologické směry ☐ vybrané psychologické metody
pokrytí průřezových témat OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - SK VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - GRS , GPJPD	
přesahy do: ČjL (septima): Literatura 20. století, ZSV (oktáva): Filosofie – vědomí, vztah těla a duše přesahy z: Bi (septima): Biologie člověka, D (septima): Evropa 19. a 20. století	

PRÁVO

výstupy	učivo
☐ popíše základní etapy vývoje práva od starověku po současnost ☐ uvede příklady významných právních dokumentů (např. Chammurapiho zákoník, římské právo, Magna Charta) ☐ vysvětlí hlavní principy ústavního práva a jejich význam pro demokratickou společnost ☐ shrne klíčové etapy vývoje ústavního práva v Československu a České republice ☐ rozpozná významné změny v ústavním pořádku a jejich dopad na fungování státu	☐ historický vývoj práva ☐ vývoj práva v Československu – vývoj ústavnosti
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - HPMRS , ŽE	
přesahy do: D (septima): Evropa a svět v 2. pol. 19. stol., D (septima): Evropa a svět v 1.polovině 20.století, D (septima): Evropa a svět po roce 1945 do současnosti, ZSV (septima): Politologie přesahy z: ZSV (sexta): Právo, DeU (oktáva): Umění starověku	

POLITOLOGIE

výstupy	učivo
☐ porovnává znaky demokratického a nedemokratického režimu a hodnotí jejich dopad na společnost ☐ uvede příklady porušování lidských práv a rozpozná jejich projevy v různých politických režimech ☐ orientuje se v základních politických ideologiích a rozlišuje jejich hodnotová východiska ☐ na konkrétních příkladech vysvětluje vliv ideologií na politické jednání a uspořádání společnosti ☐ interpretuje význam lidských práv v současném světě a chápe potřebu jejich ochrany ☐ objasní klíčové změny v politickém systému a jejich vliv na každodenní život obyvatel	☐ demokracie vs. diktatura ☐ lidská práva ☐ politické ideologie ☐ politický, společenský a ekonomický vývoj v Československu

☐ uvede příklady společenských a ekonomických proměn ve vybraných historických obdobích ☐ hodnotí dopady totalitního a demokratického režimu na svobodu, občanská práva a ekonomiku	
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - VES	
přesahy do: D (septima): Evropa a svět po roce 1945 do současnosti, ZSV (sexta): Právo přesahy z: D (oktáva): Moderní dějiny 20. století, Ge (oktáva): Světová ekonomika a její trendy	

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
☐ orientuje se v základních pojmech mediální gramotnosti a analyzuje obsah mediálních sdělení ☐ rozpozná rozdíly mezi zpravodajstvím a publicistikou a posoudí jejich roli ve společnosti ☐ uvede příklady veřejnoprávních a komerčních médií v ČR a vysvětlí jejich legislativní a etické rámce ☐ posoudí vliv internetu a sociálních sítí na společenskou komunikaci a uvede příklady rizik kyberprostoru ☐ kriticky zhodnotí problematiku umělé inteligence v médiích a analyzuje její etické aspekty ☐ rozpozná dezinformace, konspirační teorie a propagandu a navrhuje strategie, jak se proti nim bránit ☐ analyzuje účinky reklamy a marketingu na spotřebitele a chápe vliv médií na veřejné mínění a politiku	☐ sociální komunikace (prvky, prostředky, kanály apod.) ☐ mediální vzdělávání, mediální gramotnost, analýza mediálního sdělení ☐ média, masmédia (dělení, veřejnoprávní média v ČR) + legislativní rámec, etické kodexy, zpravodajství a publicistika ☐ internet, sociální sítě, rizika kyberprostoru, sociální bubliny ☐ problematika AI ☐ kritické myšlení, dezinformace, konspirace, propaganda ☐ reklama, marketing, média a politika
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
přesahy do: Vv (sexta): Design mediálních sdělení, DS (oktáva): Historie propagandy ve 20. století přesahy z:	

INF (sexta): Práce s informacemi, kybernetická bezpečnost

OKTÁVA - DOTACE: 2, VOLITELNÝ (VOLITELNÝ BLOK)

NEJSTARŠÍ FILOZOFICKÉ SYSTÉMY

výstupy	učivo
☐ vysvětlí základní principy nejstarší filozofie ☐ objasní problematiku ortodoxních a neortodoxních filozofických směrů Indie, problematiku čínské filozofie a posoudí jejich současné působení ve společenském životě	☐ filosofické systémy Indie a Číny
přesahy z: ZeS (oktáva): Socioekonomická sféra, DS (oktáva): Kapitoly ze starověku	

RELIGIONISTIKA

výstupy	učivo
☐ popíše základní pojmy religionistiky a objasní rozdíly mezi náboženstvím a filozofií; ☐ rozlišuje základní typy náboženství a klasifikuje je podle různých kritérií ☐ charakterizuje největší světová monoteistická náboženství (judaismus, křesťanství, islám) a uvede jejich základní texty, hodnoty a symboly ☐ objasní vznik a vývoj nových náboženských hnutí a posoudí jejich vliv na současnou společnost ☐ analyzuje rizika a znaky sekt a diskutuje o jejich vlivu na jedince a společnost	☐ úvod do religionistiky ☐ klasifikace světových náboženství ☐ největší monoteistická náboženství – judaismus, křesťanství, islám ☐ nová náboženská hnutí (sekty)
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - GRS	
přesahy do: ZeS (oktáva): Politická geografie, DeU (oktáva): Sakrální architektura přesahy z: ZeS (oktáva): Socioekonomická sféra, DS (oktáva): Kapitoly ze středověku, ČJL (kvinta): Literatura období starověku	

OPAKOVÁNÍ A ROZŠIŘOVÁNÍ UČIVA SPOLEČENSKÝCH VĚD

výstupy	učivo
---------	-------

☐ využívá poznatky psychologie k lepšímu pochopení lidského chování a mezilidských vztahů ☐ analyzuje společenské struktury, procesy socializace a aktuální společenské jevy ☐ orientuje se v základních právních pojmech, právech a povinnostech občana a významných právních dokumentech ☐ rozpozná různé politické ideologie a porovnává politické systémy demokratických a nedemokratických států ☐ vysvětlí základní ekonomické principy a popíše fungování tržního hospodářství ☐ sestaví osobní finanční plán a rozpozná výhody a rizika finančních produktů	☐ psychologie – rozšíření a opakování základů psychologie, psychologických směrů, metod a aplikací psychologie v každodenním životě ☐ sociologie – struktura společnosti, socializace, sociální role, sociální problémy a aktuální společenské otázky ☐ právo – historický vývoj práva, základy právního řádu, ústavní systém, lidská práva a jejich ochrana ☐ politologie – politické ideologie, volební systémy, demokratické a nedemokratické režimy, politické subjekty ☐ ekonomie – základy ekonomie, tržní mechanismus, ekonomické systémy, úloha státu v ekonomice ☐ finanční gramotnost – osobní finance, hospodaření domácnosti, úvěry, pojištění, investice a finanční plánování
pokrytí průřezových témat VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - ZPSR , PAI	
přesahy z: DS (oktáva): Moderní dějiny 20. století, Inf (kvinta): Kybernetická bezpečnost, ZeS (oktáva): Socioekonomická sféra	